

2. PRZYSTAĆ (834) *vb impf*

przystać (834), [**przystojęć**] *WujBib*.

W inf -ać (3) *Mącz*, -ać (1) *CzechRozm*. \diamond *W praet*, *con* i *fut* -ął; -ął- (113), -ał- (50); -ął- *LubPs*, *RejFig*, *RejZwierz* (6), *OrzRozm*, *KwiatKsiąż*, *OrzQuin* (6), *Prot*, *SienLek* (2), *RejAp* (2), *GórnDworz* (18), *RejPos* (11), *GrzegŚm*, *HistLan*, *RejZwierz* (12), *BiałKaz*, *SkarŻyw* (6), *StryjKron*, *KochFr* (2), *KochSz*, *OrzJan* (2), *LatHar*, *WujNT* (4), *WysKaz*, *WitosłLut*, *KlonKr*, *SkarKaz* (3), *CiekPotr*, *PaxLiz*; -ał- *KromRozm I*, *MurzNT* (2), *KromRozm II*, *KromRozm III*, *GliczKsiąż* (2), *GroicPorz* (5), *KrowObr*, *BielKron*, *KochSat*, *SienLek* (2), *BudBib*, *NiemObr* (2), *ReszPrz* (2), *WisznTr*, *KołąkCath*, *SarnStat* (2) też *RejPs* (7); -ął- : -ał- *Leop* (1:1), *BibRadz* (2:1), *CzechRozm* (1:4), *ModrzBaz* (2:3), *SkarJedn* (2:1), *CzechEp* (13:5), *GórnRozm* (1:1), *SiebRozmyśl* (1:1).

inf przystać (4), [*przystojęć*]. \diamond *praes* 3 sg przystoi (626), [*przystojej*]. \diamond 3 pl przystoją (16). \diamond *praet* 3 sg f przystała (3). *n* przystało (71). \diamond 3 pl subst przystały (2). \diamond *plusq* 3 sg n przystało było (5), było przystało (1) *RejPos*. \diamond *fut* 3 sg f będzie przystała (1). *n* będzie przystało (11). \diamond *con* 3 sg *m* by przystał (1). *n* przystałoby, by przystało (89). \diamond 3 pl subst by przystały (2). \diamond *con praet* 3 sg *n* by było przystało (2).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów) – *XVIII w*.

1. *Przysługiwać, należeć się z mocy prawa lub nakazów religijnych [w tym: z podmiotem rzeczownikowym (19), z podmiotem „co”, „to” (17), bezpodmiotowo (5)] (41)* :

a. *Ktoś zasługuje na coś, ma być obiektem ustosunkowania [w tym: komu, czemu (26)] (27)* : *RejPs* 47v, 85v; aby i pána Chrístuła [...] prawem bogiem być wierzył/ chciałliby że by^{mv} ten Tituł przyştął/ ktoręm go na początku mowy potkał [tj. *Chrystus nazwał młodzieńca dobrym*] *MurzNT* 91; *LubPs* P2; ia dobrodzieyftwem/ przyrodzenia fwego/ Ani ftanu zniewolić/ nie chcę krolewskiego. Lecz co komu przyştoi/ záchowác kážego *RejZwierz* 3; (*nagł*) *Wilczkowie* (-) [...] żadnyby fie nie bał/ Wierę fnađz y *Nieđzwieđziá*/ [...] A to gđzye im przyştoi nic nie pułzczą tanie. *RejZwierz* 83; co mu [*Dawidowi*] inego przyştoi iedno krolewki ftolec *BielKron* 65v; *SarnUzn* F3v; iż co komu przyştoi to káždemu fłufznie ma być od káždego ftanu przywłałzczono. *RejZwierz* 148, Bv, 97v [2 r.]; *WujJud* 184, L17v; *Abdyafz* [...] ná oblicze vległ *Pocżciwoś* [!] wyrządźaiąc mężowi fwiętemu/ (Iákoż iednák przyştoi/ włafna cześ káždemu) *HistHel* B3v; *KochFrag* 45; Boś ty z nas poślzá/ iáko y ten który z ciebie fie národził/ *Bog náłz* [...] ktoremu przyştoi chwałá y wielmożność *LatHar* 484, 474, 561, 569; *SkarKaz* 118a.

przystoi na co (1): aby *Arcyxiązę* I(ego) m(iłość) zysc domnie raczył. do zadzierzenia takiego iakie nastąn *Xiązęcy* przystoi y tak zacnego domu człowieka *ActReg* 75.

Ze zdaniem podmiotowym [w tym z zapowiednikiem: to (1)] (2): *Bowiem* to iem fnađz ták włafnie przyştogi/ áby fie to nánie fámy obroćilo co by oni radzi nád niewinnem ftrogili *RejPs* 163v; Y tobie będzie przyştalo zwłaszcza gđyć wierżono Iakás miarká komu mierzył abyć odmierzono *RejJóz* H2v.

Fraza: »włafnie przystoi« (2): *RejPs* 163v; *TObie* chwałá moy Pánie [...] Ná wżzem włafnie przyştoi *LubPs* P2v.

Szeregi: »potrzeba i przystoi« (1): *Gołpodarz* wie czego komu potrzebá/ y co komu przyştoi: ináčzey fynom á ináčzey czeladce *SkarKaz* 81a.

»służy i przystoi« (1): gdy bywa wzywianie łyná Bożego [...] / tedy to nie tákowe bywa / iákowe łámemu Bogu oycu należy ále iákíe służy y przystoi Pośrzednikowi *CzechRozm* 195.

b. *Ktoś jest objęty uprawnieniem [komu] (11)* : á ná ich [*biskupów*] prósbę papyeż yá [*ich władzę*] dáley niżli mu przystáło rołcyágał *KromRozm III* P5v; Non est nostrum onus, Nie náłz to vrząd yełt / Nie prziftoyi to nam by káská *Mącz* 428c; Mowią teź że lię chćiało tám [*w wojsku*] rządzíc káždemu / Ale więc rzecz tákowa przystoi iednemu. W którym łtáteczny vmyłł / ktemu świádom Woyny *Prot* B4; *KuczbKat* 240, 425; Teć łády nie Láikom / ále Práwu Duchownemu álbo Biskupowi przystoiá *WujJud* 212, 212 *marg*, Nn4; *SkarJedn* 139; *ActReg* 164; gdyż toż wolno powodowi / co y pozwánemu: wyiáwłzy proftá álbo zmyślóná chorobę / która powodóm nie przystoi *SarnStat* 826.

c. *Należć się (o świadczeniach materialnych) (3)* : [*Tyberiusz*] Piłáł im [*poborcom*] / łpráwiedliwie by łie záchowáli / Tylko to co przystoi / by więcey nie bráli. *RejZwierz* 30.

przystoi do czego (1): Acz iefliże by pán založel ie [*poddanych*] bydlem, A mianowicie po czworgu bydla káždemu zosobna, co przystoi do roley pańfkíey, tedy [...] *ZapKościer* 1580/10v.

przystoi na kogo (1): ya Andrzi Gvlyk dzyękuyę [*tj. potwierdzam odbiór*]: swy czełzczy ktora namyę prziftoi łzyełztha slotych polłky *ZapKościer* 1582/31.

2. *Być stosownym, właściwym, odpowiednim dla kogoś lub w określonej sytuacji; convenire PolAnt, Modrz, Vulg, Cn; est conveniens Mącz, PolAnt; pertinere Mącz, Vulg; decere Mącz, Cn; fas est Vulg [w tym: bezpodmiotowo (7)] (135)* : á [*przeciw melancholii*] náwięczye łkrobany proch [*ze złota*] [...] á potym łzczemkolwiek iedzony / ale z rhżanym konfecthem barzo przystoi. *FalZioł III* 34b; *Leop* 2.*Mach* 12/14; zwłálczá ku pothrzebie / tám [*w ubiorze dworzanina*] wełóła / á łwíetna bárwá [...] bárziesy przystoi. *GórnDworz* L7v; Temu [*złemu pasterzowi*] nielza iedno wziác z tytułem dochody / Y dáwác godnieyszemu / nie Wsí / Miáłtá / Grody. Lecz tákíe wychowánie [= *utrzymanie*] ktoreby przystáło *Prot* D3; *KarnNap* A3; *SkarŻyw* 16; Wiele ich iefł y niepołłufznych y próżnomownych / [...] ktorzy vczá co nie przystoi dla zyłku łzkarádego. *CzechEp kt*, [1]; *KochPieś* 23; *WujNT Eph* 5/4, s. 677 *marg*; *in crimine laesae Maieftatis*, pátrž Alexándrá Królá Przywileiu w Metryce, tám iákí połtępek w téy mierze przystoi, znaydziełz. *SarnStat* 153; [*CiceroKosz* 59 (*Linde*)].

przystoi komu, czemu (71): *BielŻyw* 145; *RejPs* 120; *RejRozpr* D2v; A tak łtałósz przystoi łnadz łlachtetney dułzy *RejJóz* E4, E8, F2; *BielKom* Ev; *GliczKsiąż* M4v; *KrowObr* 206v; Ieden rzekł / iż Krolowi což on kolwiek łtroi / Nie ták iákó drugiemu / wlytško mu przystoi. *RejZwierz* 22v; Aczci łkromność káždemu / przystoi poczćiwa / Lecz teź czásem níkczemna / gdy iey názbýt bywa. *RejZwierz* 71, 9, 22v; *KwiatKsiąż* P3; *Mącz* 447d; *Prot* C2v; *SienLek* 193; niekthore zálię [*rzeczy*] bárziesy przysthoiá biáleygłowie / niż męłzczyznie: á łá teź drugie / ktore męłzczyznie przystoiá *GórnDworz* V7; Tha tedy cznotá [*tj. umiarkowanie*] iefł práwie dołkonála / á náibárziesy przysthoi wielkiemu pánu *GórnDworz* Ff6v, E3v, F2v, G5v, L7v, O8v (14); *RejPos* 251v *marg*; Bo záprawdę iefli co komu przystoi / thedy nadobny łtátek młodemu człowiekowi. *RejZwierc* 164, 147, 266; *WujJud* 206v; IÁko łnieg lećie / á defzcz we źniwá / tak nieprzystoi głupiemu sławá. *BudBib Prov* 26/1; *SkarJedn* A2; *SkarŻyw* 59, [223]; *CzechEp* 57, 203, 256; *BielSjem* 16, 17; *GostGosp* 60; *Phil* H4; Iuż ia wierzę tobie / Bo namniéy nie przystoi fáłsz twoiéy ofobie. *WyprPl* B4v, B3v; Tákże łtare niewiáły / w vbierze

ktory świętym [= *świętobliwym*] przyśtoi/ [...] *WujNT Tit 2/3*, s.725; *SkarKaz 43a*; *GrabPospR N4v*.
Cf Frazy.

przystoi czemu [zwykle = *w jakiej sytuacji*] (9): *Luxuria cum omni aetati turpis, tum senectuti foedissima est*, Nieczystość gdy wszelkiey letności [= *wiekowi*] nieprzyśtoyi tedy zwłazcza w stárości. *Mącz 71d*; *RejZwierc 251v*; *WujJud 186*; *BudNT Luc 5/36*; Bo nie wiem coby więcey nieprzyśtało prawam/ iáko owá rozność karánia *ModrzBaz 72v*; rozeznáć potrzebá/ áby młodzýy [*biaległowie*] stáregó spósobu/ á staréy infzégó/ niż iéy latam przyśtoi/ lékárstwą niedawano. *Oczko 16*; *KochPieś 9*; *GostGosp 132*; nie przyśtoi stáremu [*odzieniu*] płat od nowego. *WujNT Luc 5/36*.

przystoi w czym (1): A iáko wdzięcznie lzmárákiem złoto sye dwoi: Ták téy szláchetnéy duży w tym cíele przyśtoi. *KochPieś 9*.

przystoi ku czemu (4): Ku piekności cznota przístoi *RejJóz E5 marg*; Przytym też czás káždy vważay á pátrz co ku czemu przyśtoi/ á ku ktoremu lie końcowi co ściągá. *RejZwierc 146v, 251v, [272]*.

przystoi na kogo, na co (3): *Senes equitare in arundine longa*, Odmłodzić lie á czinić to/ co ná stán czy [*lege: czyj*], nie przístoyi. *Mącz 17b, 482a*; Vrzędnik ma tego strzedz co ná dworfką czeladź domowá przyśtoi/ áby tego ze wsi / áni męska áni biála płéc/ nie robiłá. *GostGosp 16*.

przystoi na co [= *w jakiej sytuacji*] (2): Lecz na smętne przygody dobra myśl przyśtoi *RejJóz I3v, I3v marg*.

przystoi kiedy (2): *Mącz 71d*; y [*Żydzi*] cáłopalenia (czynili) w dzień liczbę wedle obyczaiu/ co ktorego dnia przyśtoi. *BudBib 1.Esdr 3/4*.

Frazy: »[komu] lepiej przystoi« (1): Zakazowali to frodze/ Proftakom badać się obodze [...]. Ani też Ricerzu iest rzec twoia/ tobie lepiej przístoy zbroia. *SeklKat A4*.

»nadobnie, pięknie [komu, czemu] przystoi« (10:4): Bowiem každemu człeku iakożkolwiek broi Rozmyśl do każdej rzeczy nadobnie przístoi *RejJóz I2, E2v marg, RejZwierc 75*; Gdyż pocźciwemu człowiekowi [...] nic piękniey nie przyśtoi/ iedno gdy fáłz á omylność nie bywa ználezyona w wćiech iego. *RejPos 251v*; Ale cokolwiek będzie nadobnym rozumem á vważnym rozmyślem sprawowano/ tho wśytko nadobnie przístoi poćciwemu człowiekowi. *RejZwierc 81*; A zwłazcza iż to wśytko státecznemu á szedziwemu *wiekowi* nadobnie przístoi [...] fkromność á poćciwa pomierność *RejZwierc 140, 32v, 97, 122v, 140v, 141 (10)*.

»rozumowi przystoi« = *jest zgodne z rozumem* (1): Co rozumowi bárziew/ proźę cię/ przyśtało/ Ieno żeby się złym źle/ dobrym dobrze działo? *KochFr 132*.

»właśnie [komu] przystoi« (2): *Iam iest fluga a tys pani strzeżyłz stánu swego [...]* A czo nam właśnie przyśtoi ostrzegaymy wśytci *RejJóz F2*; *GliczKsiąż O4v*.

Szeregi: »(przy)należy i przystoi« [*szyk 2:1*] (3): y dzis náuki máyá to v laćinnikow doftoyeńtwo że ye zowá *Artes liberales*/ [...] tho yeft/ wolne flácheckie/ że nie niewolnykom ále wolnym ludziom wylce przynależá y przyśtoyá. *GliczKsiąż M4v*; ná ktory [*stan kapłański*] Inadz wśfelki człowiek z ofobliwey chuci á wmyślu włáfnego myałby lie kwápić/ [...] tak yáko ku tákyemu stánu/ ktory włáfnye každemu człowyekowi przyśtoi y przynależy *GliczKsiąż O4v; Mącz 482a*.

»nie tylko przystoi, ale i powinno jest« (1): cokolwiek iedno Capištran vczynił/ to przyznáć mušim/ że nie tylko przyśtało/ ále y powinno byó *OrzJan 120*.

Iron. [do kogo] (1): A batyż iuż/ iáko ludzi vmárle karmicie tą offiárą martwą [tj. *eucharystią*]? A tefzi práwie ty fłowá/ bierzcie/ iedzcie/ przyśtoią do vmárłych. *KrowObr* 191.

a. *Ktoś ładnie wygląda, komus do twarzy; condecet Cn [w tym: komu (6)] (8)* : Vestis sedere dicitur, Przistác. *Mącz* 378c; Virtute formae id evenit, te ut deceat quicquid habeas, Vrodziwość ołoby twoyey czini żeć przyśtoyi cokolwiek maż. *Mącz* 499a, 79c.

przystoi w czym (1): W vbierzéch rozmáitých nie káždéy przyśtoi: Lecż tá [panna] w iákim ieft kolwiek/ zá Wenufá łtoi. *PudłFr* 70.

cum inf (1): Ty pánnny były bárzo piękne ná wzroft/ iedno czarnożółte ná cíele/ ktorým bárzo przyśtało ták być. *BielKron* 443.

Fraza: »nadobnie przystoi« (2): Bo czofzkolwiek ná się włożyż [...] Takci nadobnie przyśtoi *RejJóz* C7v; PAttrzay ná tę pánnenkę/ kiedy się záplonie/ Iáko zorzá Rożána/ w południowey ftronie. Iákoż ieý tá wtydliwość nadobnie przyśtoi *RejZwierz* 130v.

Przen (1) :

Fraza: »pięknie przystoi« (1): Pięknie przyśtoi/ Gdzie cnotá łtoi. *RejZwierc* 238v.

b. *Udawać się, dobrze wychodzić [w tym: komu (21)] (22)* : *BielKom* E2, E3v; bo to oštania/ kiedy kto widząc towarzyszá swego/ dla iákiey rzeczy być w łálce/ chce thymże łtrychem iáko on iść [...]: Omyli tho bárzo prętko/ bo nie wśytkim iedno przyśtoi *GórnDworz* L; ktorey to ohyzdy bywáią więc bliŕcy owi wśytczy/ ktorzy się wydáią zá trefne [tj. *dowcipnych*]/ áno im nie przyśthoi *GórnDworz* N2v, L.

przystoi w czym (1): iż kto w tych rzeczách ktore sobą czynimy/ iáko ieft iázdá/ gonitwá/ łzermowanie/ y ine ćwiczenia chce áby mu przyśtało: [...] potrzebá áby wczás wczýć się káždéy rzeczy począł *GórnDworz* E6.

Ze zdaniem podmiotowym (1): iáko się náiduią tácy ludzie. ktorým to bárzo przyśtoi/ iż vmieią to co widzieli ábo łyżzeli/ ábofie im łámym przydáło kiedy/ ták foremnie to przełóżyć/ że [...] *GórnDworz* N8.

Frazy: »lepiej [na czym] przystoi« (1): A ieśliże to vmieśz ná cudzym nadobnie tho káždemu rozważác [tj. *pocieszać w biedzie*]/ á czemuż owśzem to ná swym nie lepiejci przyśtoi? *RejZwierc* 151.

»wszy(s)tko przystoi (a. przystało)« (12): Lepidus ad omnes res, Co pocznie to mu wśiŕtko przistoi. *Mącz* 189b, 84a; iż dworzánin w káždéj fwey łpráwie co iedno pocznie/ ma się o to łtárác/ áby mu wśytko przyśtało *GórnDworz* E5; mnie się ták widzi/ iż ktorzy się s tym łzczęściem rodzą/ iż im wśytko przyśtoi/ máło w tym potrzebuią inego miŕtrzá *GórnDworz* E5, D2, D2v, E3, E4, E5v, E6, E7; A wśytko ieý [*Zofijej*] przyśtało cokolwiek czyniła. Ieý żárt káždy był trefny/ á gdy co kazála/ Záwždy wielką powolność po káždym poznála. *KochFr* 115.

Iron. (2): A prófto ták mu to [człowiekowi poważnemu żartowanie] będzie przyśtało/ iáko onemu ołłowi/ ktory s pánem ták chciał igrać iáko piefek. *GórnDworz* L; A rownie gdy co poważnego chcą záczać thák im to przyśtoi/ iákoby głupi háwierz kiedyby chciał drewniáną motyką twárdą łkále łámác. *RejZwierc* 144v.

c. *Dobrze oddawać sens wyrazu [czemu] (2)* : bo u łatinów foemina, thák dziewczkę iáko y niewiáftę známionuie: my Polacy/ ná tho mieyfce inégo przezwifká niemamy/ któreby obiemá łtanom przyftáło *SienLek* T[tt]; *WujJud* 63.

3. *Podobać się, być aprobowanym, uznawanym za właściwe [komu] (1)* : Bo tim zacznim wflitko wadzi Czo ludzie miewaią radzi A wflitko im nieprziftoy Czo iedno dobrą miłł łtroy *RejRozm* 407.

4. *Cechować kogoś lub coś, być typowym dla kogoś lub czegoś; esse [alicuius] Modrz [komu, czemu] (11)* : bo niezicziłs Nicz dobrego ty ładnemu [*lege*: ładnemu] Bo to tak prziftoj złemu *RejKup* bb6v; *KromRozm III* A2v; *BiałKaz* I4; BElżeckich to zacny dom záfwrze bywał w Rusi/ [...] Dobroć tá mu przyftoi *PaprpPan* D3, K2; ktoby łie nieprzednie w nich [*picu wód*] chował/ nie malé przypadki po łobie zołtáwiá iáko łny [...] wiéńłfzé/ álbo mniefzé/ niż przyrodzeniu przyftoiá *Oczko* 23v; *CzechEp* [405].

przystoi w czym (1): Decorum, Co komu prziftoyi w łwey łpráwie *Mqcz* 79c.

cum inf (1): Nálegániu łepak iáwnemu y prołzeniu wftáwicznemu pozwolić/ nie łpráwiedliwóci prziftoi. *ModrzBaz* 44.

Fraza: »włáśnie przystoi« (2): *RejZwierz* 48v; Takiefz [*słowa Chrystusowe pokazujá*] Ordynowánié álbo Káplániłtwo że Sákrámentem ieft prawdziwym^m poniewáfz przez nie [...] łáfká Boża bywa daná: co włáśnie Sákrámentom prziftoi. *WujJud* 160v.

5. *Odnosić się, dotyczyć, odpowiadać czymś cechom; decere Vulg [komu, czemu] (7)* : Toć ieft włáściwe [...] opifánié [...] káfdego Haeretyká: ktore iefli wam nie prziftoi á iefli was niełufznie [...] Pánowie Duchowni Rzymłcy [...] Heretykámí zowá/ niech to káfdy ofádzi. *WujJud* 21; Słyfzáłem iufz ieden łpołob włpráwiedliwániá/ ktory/ widzę to y łam/ Bogu namniey nie prziftoi *CzechRozm* 217v; *WujNT Tit* 2/1; [Bo sílá rzeczy w nim [*w psalmie* 44] nie mogá prziftoieć Sáłomonowi: iáko to/ iz ten o którym tu rzecz/ Bogiem kílká kroć ieft náfzwány. *WujBib* 584a].

Frazy: »prawdzie przystoi« = *jest zgodne z prawdą (1)*: [*według Turków chrześcijanie mówiá*:] przez niezgodę krolow Thurcy wzięli krolełtwo/ przifzli ná nas bez wiełci/ á niemowiá/ co prawdziwie prziftoi/ iz Bog łthym ludem iefth przetho łnas mocy máią [*tj. są silniejsi od nas*] *BielKron* 255.

»włáśnie przystoi« (1): Nie przetoć Ceremonie w Kołściele/ áby nimi Kołcioł miał być záftrzyman [...] co włáśnie Zakonowi y Ceremoniam prziftało *WujJud* 206v.

Szereg: »przystoi abo należy« (1): A iz to [*ksiádz kanonik*] dla tego ná łyná kłádzié/ żeby to perłonie oycowłkiey nie nalezáło/ żeby on miał być połłány [...]. Bo iefli to nie prziftoi/ ábo nie należy oycu co łynowi: A iákoż będą trzy ieden Bog *CzechEp* 264.

»przystoi i (a) służy« [*szyk zmienny*] (1): [*o osobach boskich*] żeby iednemu choćiáż człowiekowi/ w tym złáczeniu/ to co Bożego ieft dla łpolnego wdzielenia włáłności/ to prziftało y łłużyło/ á drugiemu záf choćiáż Bogu/ to co człowieczemu [!] [...] przifzyc łię iáko łátá łmrodliwa/ miała *CzechEp* 246; [Tu iawnie [*Pismo Św.*] przypifuié łynowi Bożemu trzy tákíe rzeczy/ ktore ładną miárá Bogu wiecznemu służyć á prziftać niemogá. *BudArt* Qv].

6. *Służyć do czegoś, móc być użytym [czemu] (1)* : Czyńciéłz tedy owoce któreby wpamiętaniu prziftały [*Facite ergo fructus dignos poenitentiae*] *MurzNT Luc* 3/8.

7. *Mieć miejsce, zdarzyć się (2)* :

przystać komu (1): Chmurliwa Zimo tobie tak miłe dni płyną/ Ciebie wżelakie teraz pociechy nie miną. A ty przedlie poštawę małz łmutną ná łobie/ Snadź nigdy takie czály nie przyštały tobie *WitosłLut* A5v.

Szereg: »przystało i musiało być« (1): Ale tak przyštało y musiało być: iaki Kryštus wieczny bogáty/ takie mu y duŕze wymyflił Antykryšt/ áby imi vboğácił kościoły łwe *GrzegŚm* 16.

8. *Bezpodmiotowo lub z podmiotem „to”, „co”*: *trzeba, należy, wypada, powinno się, jest słuszne, najczęściej z punktu widzenia norm moralnych i obyczajowych oraz kompetencji, rzadziej celowości, przewidywalności itp.; decet Vulg, Mącz, PolAnt, Modrz, Calep, Cn; convenit, dignum est Vulg, Mącz, Modrz, Cn; competit Vulg, Mącz, Cn; pertinet Mącz, PolAnt, Vulg; aptum (est), est [alicuius] Mącz, Modrz, Cn; congruit Mącz, Modrz; condecet Mącz, Calep; cadit Mącz, Cn; fas PolAnt; est decorum Mącz; aequum est, debet, honeste a. necesse est Modrz; expedit, oportet Vulg; incumbit JanStat; consentaneum a. consonum est, quadrat, rectum est Cn (636) : RejJóz E8; Aczkolwiek już (nyełtoćye) gorzey łye w Rzymie dzyeye/ niżliby przyštało *KromRozm I* G4v; *RejWiz* 191v; *Leop* 1.*Mach* 8/15; *RejZwierz* 42v, 70v; Ci thedy ktorzy miałto one trzymáli w mocnych murzech/ [...] łwowlnoiey y wżeteczniey fię niż przyštało záchowáli *BibRadz* 2.*Mach* 12/14; *Mącz* 417c, 447d; *Prot* D2v; A iż ten iełt obyczay we Włofzech że mężátkom mężczizni słuŕzą/ á v nas to nie przyštoi *GórnDworz* B4; ábowiem s przyrodzenia káždy z nas / bárziew/ niż przyštoi prágnie chwały *GórnDworz* G6v; ábowiem [*Panna Maryja*] vczy nas thego czynić/ czo przyštoi/ á od tego nas odwodzi/ czo przeciwo przyštoieńłtwu. *GórnDworz* Ff8, T8v, Bb, Dd5, Gg5v, Ii5v, Ii8v, Mm2; Co przyštoi to czynić rácz. *RejZwierc* 236v, 120, 245; *BudBib* 2.*Mach* 12/14; *BudNT Philem* 8; *CzechRozm* 209v; Ciotká rodzona Pállás im [*Siemieńskim*] bogini byłá [...]. Bo vmieią w to tráfić co iedno przyštoi *PaprpPan* C2v; Lecz y ono záilte niema być ćierpiano/ żeby bieśiády ábo hoynieyłze ábo dłuŕłze niżli przyštoi [*ultra legitimum tempus*] były łprawowane. *ModrzBaz* 36, 17v, 32v, 33v, 80v, 102v; *SkarJedn* 117; *SkarŻyw* 153, 259 [2 r.]; *CzechEp* 93; ktore to práwo w pewne opłotki Wolność závárló/ iżby fię to nie czyniło/ co nie przyštoi *GórnRozm* B3; *Calep* 235a, 290b, 293b, 525b; *LatHar* 135; Ktokolwiek prósi czego przyštoi/ y iáko przyštoi/ [...] ten pewnie otrzyma/ ábo to o co prósi/ ábo co lepszego. *WujNT* 30; IElliz fię chwálić potrzebá (nie przyštoić w prawdzie) iednák przyidę do widzenia y obiáwienia Páńłkiego. *WujNT* 2.*Cor* 12/1, *Rom* 1/28, 1.*Tim* 5/13, *Philem* 8; mátki [...] zmázány żadnym grzechem mieć niechćiał [*Chrystus*]/ áni to przyštało. *SkarKaz* 577a; *KlonWor* 58.*

przystoi komu, czemu (420): *RejPs* 87v; *RejRozpr* K; A to czoć by nie przyštało w tho fię nigdy nie wday *RejJóz* F6v, I2v; *RejKup* h4; *KromRozm I* Mv; *MurzNT* 48v; *Diar* 115; A poštawę próżno łtroi/ Komu to więc nie przyštoi *BielKom* G3; *GliczKsiąż* E3v; Abowiem [*cudzołozne niewiasty*] w ten czás ná mężá wlpomináią/ gdy czynią co im nieprzyštoi. *GroicPorz* mm2, h2; Bo to rozum nawięłszy kto fię łam doznawa/ A to co mu przyštoi pięknie rozeznowa. *RejWiz* 8; Kto fię tak záchowyywa co komu przyštoi/ Pięknemi ten łwą cnotę iście wzory łtroi. *RejWiz* 45, 47; Bo ten káždy napiękniey/ w łwym rzemiełle łtoi/ Gdy to vmie rozeznać/ co cnoie przyštoi. *RejZwierz* 143v, 22v [2 r.], 27v, 44, 48, 51 (13); *OrzRozm* S2v *margin*; *BielKron* 156; Ale wy/ co dziś włobie oycowłkiego macie? O krom tego że czálem o łęŕ fię gniewacie. Onym ci to przyštało/ iłz prawdę mawiali *KochSat* B2v, C2; Neuti quam officium esse liberi puto, postulare, etc. Zadnym obyczáyem

to dobrze vrodzonemu nieprzistoyi. *Mqcz* 115d, 215d, 404b; *Prot* C3v, D2; *GórnDworz* E3v, E5, Kv; *RejPos* A2, A2v, A6v, 40, 72, 325v; Bo iefli fie do fortuny chcefz obroćić/ záprawdę żeć tho iuż práwie nie będzie przyftało fzedziwości thwoiey *RejZwierc* 122, [28²], 73, 100v, 122v, 160 (15); także v Iobá náydziefz że fie z duchem złym Bog rozmawiał. Co iefli mu tu przyftało/ á ondzie ná początku czemuby przyftać nie miało? *CzechRozm* 18, 123v, 187; *PaprpPan* C4v, H3, L2v, Q, R; Z temi złączone fą y owe poftawy/ [...] podrigánie/ czapki zeymowanie/ poczćiwości wyrządzenie/ [...] co wftyko więcey przyftoi málpam niż ludziom *ModrzBaz* 60, 6, 51, 67, 81v, 106; *ModrzBazBud* ¶5v; iż iáko z vlt człowieczych cielesnie duch ludzki pochodzi/ ták z Bofkiey iftności/ ták iáko boftwu przyftoi/ Duch ktory zniefy iefł wyćieka. *SkarJedn* 279, 362; *SkarŻyw* 51, 167, 242, 304; trzeba w tych pierwfzych książkach obaczyć/ [...] czyni to przeciw nam I(ego) M(iłość) cokolwiek iedno czyni: fłufznieli: niefłufznieli przyftoili to I.M. ábo nie przyftoi *CzechEp* 15, 7, 11, 63, 88, 92 (10); Niechcę zlorzeczeńftwá/ zá zlorzeczeńftwo oddawác/ bo to Chriftyánfkiemu człowiekowi przyftoi *NiemObr* 151, 114; *BielSjem* 27; Wiecey niżlic prziftało potzales bel broic *Paprup* Av, I2v; *GostGosp* 30; *GórnTroas* 73; *KochPij* C3; *GrabowSet* C3; Ia go nie fądzę/ áni mi przyftoi. *KochFrag* 25, 25; *OrzJan* 41; *OstrEpit* Av; *JanNKar* A2; *SarnStat* 1315; Pánnio wftydliwa/ Widząc że fpráwá Páńfka/ y rzecz nie wątpliwa. Nie wdáiąc fie w dálfzú rzecz/ co Pánnie przyftało/ Rzeklás z pokorą wielką: [...] *SiebRozmyśl* F3v; *KlonWor* 69; [brat Wasz tu przyjachawszy nam w niczym się hamowác nie dáł, lecz więcej komuś innemu niż nam, Panu swemu ufając jakies myśli tu przed się brał, snadź więcej niż jemu przystojec to mogło. *ListyPol* II 1550/464, II 1550/437, 465]. Cf *przystoi komu z kim; cum inf; Ze zdaniem podmiotowym; Frazy*.

przystoi komu z kim (2): nie przyftoi bogatemu z vbogim/ tego miną onego wázá. *Leop Eccli* 13 arg. Cf »lepiej przystoi«.

przystoi czemu [= zgodnie z czymś, w stosunku do czegoś] (1): Tylko fie fpráwuyćie iáko przyftoi [digne] Ewángeliefy Chriftufowey *WujNT Philipp* 1/27.

przystoi komu, czemu [= dla kogo, dla czego] (2): *BibRadz Eccli* 17/3; Pan Bog prorokom y innym fwiętym [...] dáie moc poznánia fkrytości ludzkich [...] iáko dáie wftytkim ánióm y fwiętym (ile przyftoi nálfzym potrzebom/ y chwale ich niebiefkiefy) rozumiec nie tylko głośnie modlitwy náfze/ ále y wnétrzną pokutę *WujNT* 582.

przystoi na kogo (8): bo kápłánftwo gánić/ káždy to wye iż nye ná mądrego prziftoyi *GliczKsiąż* O4, cv, ee3v, ee4, nnv; Parum virile est, Nie męska rzecz yeft/ nie prziftoyi to ná mężá. *Mqcz* 498c. Cf »jako przystoi«.

cum inf [w tym: komu, czemu (228)] (304): *LibLeg* 8/132v, 11/175; o Iáko by káżdemu przyftało w młodołci fwoiey pokárác á ftrzedz żywotá fwego *RejPs* 175v; fñadz by fie nam prziftało oto ftarac aby fie ku czci a ku chwale twoiey fwiętey vmyfły náfse mnozyli *RejPs* 188v, 96, 135, 176, 190v; *RejRozpr* K; Bo káżda rzecz na fwiecie czofzkolwiek kto plodzy Na to pomniec przyftoi ku czemu przychodzy *RejJóz* E4v; Samemuć to dám rozeznác Iefłli przyftoi oddawác Komu złością [!] czyę dobroć *RejJóz* F3, C6, C7, C8, D8v, E5v (12); *RejKup* m2, x4; *KromRozm I* Pv; Abowym ná co nyeśwýęnonym áni poźrzec fie nyegodzi/ yákoby było przyftało to písmem wyáwić? *KromRozm II* h4v; *KromRozm III* L3 [2 r.]; A tak iż się nam IchM usprawiedliwić nie chcą [...], tedy nie rozumiemy,

ktorą zwierzchnością to im czynić przystoi. *Diar* 45, 26, 39, 64, 65, 69 [2 r.]; *DiarDop* 99, 101; *GliczKsiąż* E7v, G4v [2 r.], L, O4; *LubPs* S6v marg; Sędziemu przyłthoi obiedwie łtronie łłuchąc. *GroicPorz* aa4 marg, cv, f3, i3 [2 r.], ee3v, ee4 [2 r.] (12); *KrowObr* C3, 29v, 102; Gdyż młodemu przyłthoi łtářłzym łie dziwowąc/ A pãtrząc nã ich łprãwy/ łwoich poprãwowąc. *RejWiz* 43, A3v, 10, 43 marg, Cc7; że nieprzyłthoi łtãrych grãnic przełtępowãc [cf Nie przełtępuy kopcow łtãrych/ kthore łypãli oycowie twoi *Prov* 22/28]. *Leop Prov* 22 arg; *RejFig* Aa7; CHoćci łie zdãm nie wielki/ przedłię w nos nie dmuchay Co ćirpyec nie przyłthoi/ w to mię teź nie ruchay. *RejZwierz* 76v, A4, 22v, 42v, 50, 66v (9); przyłthoili Krolowi łłownym być/ czyli nieprzyłthoi? *OrzRozm* R3v, A3v, H, H4v, M, M2v (14); *KochSat* B3v; *KwiatKsiąż* B, G2; *Mącz* 29a; Będziefł to przyłtało nam/ otwierãc Królwi rękę ku brãniu/ á zãmýkãc iã ku dawãniu? *OrzQuin* Bv; przyłtało nam Królã prołiść/ o Exekucyã tãkã/ á nie o inãkã *OrzQuin* B2, B2, Dv, D3 [2 r.], D3v, D4 (14); *SienLek* 193, 194; *LeovPrzep* F2; *RejAp* AA2, 11, 57v, 129v, 158v; przeto theź przyłthoi/ łtãrãc łie bãrziy o iego [ciała] ćwiczenie y ozdobe/ niź o tho co ciãło łłãchćic ma. *GórnDworz* G3; lećiwemu człowiekowi [...] grãc nã lutni/ ábo łpiewãc bãrzo nie przyłthoi *GórnDworz* K2; A tãk białeygłowie/ rołpułtnie żyć bãrzo nieprzyłthoi/ á męłzczyznie iuz nie tãk *GórnDworz* Z7, B [2 r.], B8v, C8, G8, I3 (33); *GrzepGeom* N2v; Gdj włlyłzeli oni łwięći ludzye/ iź o tym Betleem Prorok z dawnã opowiedãł/ odniełli łie od onego mieyłcã/ w ktorym go było więcey nãleść przyłtało/ á pułcili łie do onego blãhego mãłteczkã/ więcey wierząc łłowom Prorockim/ niź podobieñłthwu. *RejPos* [36], 10, 23, 24v, 33, 35 (18); *BielSat* L4; *HistLan* F5v; *KuczbKat* 255, 340, 435; gdyż włpanilemu człowiekowi theź nie przyłthoi zelzywołci odnołiç *RejZwierc* 80v; powiedzciełz mu odemnie/ iź to nie będzie przyłtało nã czãrnym łtole białã rzodkiew iełc *RejZwierc* 153v, 14v, 36, 81v, 103v, 122v (12); *WujJud* 50, 59v; *MycPrz* II Av [2 r.]; Bo męłzowy plãkãc nie przyłthoy *BiałKaz* D3; *CzechRozm* 17v, 211, 248v, 253v, *3v; *PaprpPan* B3v, C2v, N4v, S4; Mãdremu pirwey włzego przyłthoi łkolztowãc/ Niźli łię mieć do bronì *ModrzBaz* 104, 32v, 36, [38], 48v, 55 (13); *SkarJedn* A3, 129, 164; *Oczko* 22; *SkarŻyw* 87, 153, 207, 225, 242, 271, 273; *KochTr* 25; *StryjKron* 707; Kãzdemu przystoi łłowem Bożym złe gãnić á dobre zãlecãc. *CzechEp* 5 marg, 5, 7, 42, 52, 54 (21); *NiemObr* 19 [2 r.], 22; *ReszPrz* 112; *BielSjem* 29; *PudłFr* 73 [2 r.]; *GórnRozm* C3, N3v; *ZawJeft* 20, 39; Tę [ojczyznę] bãrziéy niźli dzieći/ przyłthoi miłowãc. *GórnTroas* 27, 4, 23; *KochCn* B4v; *KochFrag* 51; *OrzJan* 84; *LatHar* 2, 244 [2 r.], 251, 555; *WujNT* 62 marg, 84, 366, 1. *Cor* 11/13, s. 851; *WysKaz* 35, 47; *JanNKar* A4; włzãkze więłłzã pilnołc około rozmnożenia łkãrbów y prowentów królełtwã nãłzého mieć przyłthoi *SarnStat* 337, 333, 368, 382, 622, 897, 1038, 1173; *SiebRozmyłł* A3v, B; (nagł) Mieczyłław wtory. (–) Kãdziefł temu przãsdz, a nie cne Polaki, Przyłtało rzãdzić *KlonKr* C2, A4; *PowodPr* 39; *SkarKaz* 42b; *CiekPotr* 52; Dobrym łługóm przyłthoi łłuchãc pãnã łwego. *GosłCast* 74, 5, 44; *PaxLiz* A2, A2v, D3; *SkarKazSej* 657a; *ZbyłPrzyg* A4. Cf »nadobnie przystoi«, »włãłnie przystoi«.

Ze zdaniem podmiotowym lub równoważnikiem zdania [w tym z zapowiednikiem: to (29); aby, (że)by, iź(e)by (74), iź (2), zaimek względný (2), kiedy (1); komu (44)] (80): FalZioł III 6d; Owłłfemći by to wãm więcey przyłtało byłci łie wedle rozumu łprãwowãli *RejPs* 123, 39v, 77v, 85, 159; *LibLeg* 11/76, 187v; A żãdnemu nie przyłthoi Co kolwiek nãd łwoy łtan łtroi *RejRozpr* G4; *RejJóz* E8; *Diar* 39; Tãkze teź przyłtałoby áby rodzicy dzyeci łwe zã młodu rozumu á mãdrołci vczyli *GliczKsiąż* F4v,

E3v, P5; *GroicPorz* f3v, k, 13v; przełtho dáleko więcey przyłtoi/ áby džífięfzy kościoł Rzymłki/ był názwan iakim dworem wielkim *KrowObr* A3v, 1v; A to wielmożney myłli naywięcey przyłtoi/ Iż fie nie da zátrożyć choć fie ferce boi. *RejWiz* 35; *Leop Hebr* 2/10; *RejZwierz* 27v; *OrzRozm* A3v; *KwiatKsiąż* A2v, Q; *Mqcz* 482a; iáko to przyłtoi męłzczyźnie/ y białey głowie/ kiedy owo niedbáliwie táncuie *GórnDworz* E7v; przyłtoi áby káždy z nas myłli łwe włzytki/ y chćiwości/ poddał pod moc iey [*bialejglowy*] *GórnDworz* Cc2v, I8v, L8, Z4, Z4v, Bb3v (12); *RejPos* 246v, 281v; *HistLan* E; *KuczbKat* 300 marg, 370; *RejZwierz* [28³]v, 79v; Potomkom teź przyłtoi/ áby onych ktorzi z tego śwíatá łchodzą/ prowadźili [...] vczyńkami z miłości pochodzącemi *ModrzBaz* [38], 18, 43, 45v, 51v, 101, 143v; *KuczbKat* 260; *CzechRozm* 200v; iłz nie przyłtoi áby fię członki z głową zgádzác nie miály *SkarJedn* 124, 189; *SkarŻyw* 242, 310; *CzechEp* 208; *NiemObr* 136; *ArtKanc* T19; *GórnRozm* G2; *GórnTroas* 24, 27, 57; *OrzJan* 99, 129; *LatHar* 555; iż przyłtało áby łędzia ludzi był nie łámym Bogiem niewidziány/ ále y człowiekiem *WujNT* 324, 67, 529, *Hebr* 7/26; *SiebRozmyśl* K4; *SkarKaz* 43a, 514a, Ooooc. Cf »lepiej przystoi«, »nadobnie przystoi«, »włásnie przystoi«.

W luźnym nawiązaniu ze zdaniem podmiotowym (3): *RejZwierz* 7; Tuć by ná zyemi nie práwie przyłtało/ gdyby był krol ábo iákie kfiązę wezwano do iákiego domu powážnego/ á miály fie cińnąć á fieść v drzwi ábo na niżłzym miełcu. *RejPos* 227v; *KochSz* B2.

Przysłowie: Bo perlámi háwtowác/ nie przyłtoi świni. *RejZwierz* 42v.

Frazy: »(tak) jako przystoi (a. przystało itp.)« [w tym: komu, czemu (23), na kogo (2); bez dopełnienia = *należycie, włásniwie* (45)] = *digne, quod a. sicut decet PolAnt, Vulg; sicut oportet Vulg; ut decet, cum a. pro dignitate Modrz* (75): *LibLeg* 11/187v; *SeklKat* A4v; *RejKup* t5; iż IchM nic takowego o nich nie rozumieją, jeno jako przystoi o braciej swej *Diar* 38, 62, 87; *GliczKsiąż* H5; *GroicPorz* c2; *Leop 2.Mach* 15/39, 1.Tim 2/10; *RejZwierz* 86v; *BibRadz* *4, *Eccli* 16/19; *GrzegRóżn* Ov; [*Aleksander nauczył ludzi*] áby oicow łwych łtárych nie zábiiáli/ ále ie chowáli iáko przyłthoi do łmierci. *GórnDworz* Ii4, K7, L7, P8v, Ff8v, Gg8v, Kk5v; *RejPos* 107v; A nigdy niebędzíemy mogli ták iáko przyłtoi Pána Bogá miłowác y chwalić *KuczbKat* 395; *RejZwierz* 55v; *WujJud* 194; *RejPosWstaw* [21³]; *BudNT Eph* 5/4; *CzechRozm* 173, 183, 198, 205v, 210; CZynicie iáko wam przyłtoi/ Slácheckiego łtanu Pánowie *ModrzBaz* 137, 13, 18v, 101v, 103v, 136; á iákołzby to przyłtało/ nieprzyiáciele mieć/ á obrony nánie nie mieć? *SkarJedn* 299, 101, 295, 318; A iam fię tobie y temu S. towarzysłtwu nie ták záchował/ iáko wdzięcznemu tákiego dobrodzieysłtwá przyłtało. *SkarŻyw* 74, 292, 328; *ZapKościar* 1580/10; *StryjKron* 245; [*ksiądz kanonik*] wiele obiecuie, ále máło, iákoby przystało, dobrze czyni. *CzechEp* 138 marg, 9, 86 [2 r.], 87, 107, 203 (10); *NiemObr* 13, 24; *ReszPrz* 74; *ReszHoz* 138; Zony bądzcie poddáne łwoim mężom/ iáko przyłtoi w Panie Bodze. *WerKaz* 289; *WisznTr* 19; a rzecz całá [...] oddałem, iako przystoi dobremu człowiekowi, y prawemu wm MMP. słudze *ActReg* 169, 53, 165; *GórnTroas* 58; *LatHar* 626; *KołakCath* B; *WujNT Rom* 16/2, *Eph* 5/3, *Col* 3/18, 1.Tim 2/10, s. 797; *SiebRozmyśl* F4.

»lepiej przystoi (a. przystało)« [w tym: komu (2), komu z kim (1); aby (1)] (4): Gdyź owszem to lepiej przystało, aby IchM jeśli w sprawach swych nie wátpią, innym je dać raczej obaczyć, [...] aniź sami tylko et actores et iudices zostawać *Diar* 86; Vmieyże iuź á vcź fie łwoy łtan rozeznawác/ A coć

lepiej przyłtoi/ przy tym racz zołtawác. *RejWiz* 19v; *Congruit mulier mulieri magis*, Nie wieście s niewiałtą lepiej przyłtoyi *Mącz* 150a; *RejZwierc* 164.

»[komu] nadobnie, pięknie przystoi« [*w tym: cum inf (2), by (1)*] [*szyk zmienny*] (5:1): Ano więcz to zacznemu nadobnie przyłtoi Patrzyć iałno wżem w oczy *RejJóz* E2v; przyłtoi to pięknie káždemu/ By łwe łłáchetne łpráwy zázwždy wiodł ku lepłzemu. *RejWiz* 1v; A ták owłzem káždemu nadobnie przyłtoi/ Kogo łzcżęfcie wynielie/ niech łie vpáść boi. *RejZwierc* 7, 86v, 123; *RejZwierc* 164v.

»słusznie, sprawnie przystoi« [*w tym: komu (1)*] (3:1): Sprawnie by to przyłtalo nietylko nam [...] ale łnac y włłsem poltronnym narodom wyłlawowac łwięte dobrotliwołci twe nałz miły panie *RejPs* 172v, 159; Ale wierz mi żeć wżycy ná fwą łtronę łobyą. [...] Niedbáiąc nic by w inych pożytki czynili [...]. A ielzcżeby nie ták žal/ by tho obrácano/ Tám gdzie łłuzłnie przyłtoi/ á gdzie rołkazano. *RejWiz* 106v; *HistLan* E.

»włałnie [komu] przystoi« [*w tym: cum inf (6), aby (2)*] (10): iako by ich [*nauk Pańskich*] nam wlałnie łtrzedz przyłtáło *RejPs* 165v; Izałz nam to wlałnie nieprzyłtogi abyłchmy wyłlawowali a chwalili łwięte bołtwo twoie *RejPs* 202v, 77v, 103, 159v, 160, 168v; Acz to káždemu mądreemu wlałnie tak przyłtoi Szukać kto by praw dę [!] mowił a kto plotki łtroi *RejJóz* H5v; *LubPs* A4v; *RejZwierc* 1.

Szeregi: »(nie) godzi(ł) się, (abo, ani, i, nie) przystoi (a. przystáło)« = *non decet neque convenit* *Mącz* [*szyk 13:5*] (18): Yáko tedy nye godzi łie/ áni przyłtoi w domách kázác łłowá bożego zgomádeny yákyemu *GliczKsiąż* L, E3v; Dáleko tedy nam więczey ktorým prawdá ielł otworzoná/ [...] przyłtoi y godzi łie/ Kołłioły y ołtarze/ Pánu Bogu budowác *KrowObr* 101v; *Mącz* 79c [3 r.], d, 295c [2 r.], d, 482a [2 r.]; *CzechRozm* 253v; A iákoż przyłtoi ábo łię godzi łádu tákiego powodem y przyczyná duchowney ołobie być? *CzechEp* 61, 7, 204; niegodzi łie bowiém/ y nieprzyłtoi ábyłmy łie czego dobrého z téy woyny łpodziéwác mieli *OrzJan* 129, 84; [*DiarPos* 235].

»przystoi, (albo, i) należy (a. zależy)« [*szyk 3:3*] (6): Yáko wrzody/ á nyemocy/ choroby/ ktore łą brzydliwe á myerżyone przyłtoyi y należy zákrywác *GliczKsiąż* G4v; *Officium sequi*, Powinnołci łwey łtrzedz/ dzerżec łie tego co komu prziltoi y należy. *Mącz* 384d, 79c, 88d, 470d; A on [...] poddaie iey w moc rzádzić gospodarstwem iak białyglowie nalieży. albo przystoi *ZapKosciar* 1580/10.

»nie przystoi ani przysłucha« (1): Abowiem to nieprziltoi ani przilucha yżeby miłtrz w łakowskiej łzkolie miał w koronie/ albo wpodbitey łobolami łzácie łiedzieć *KwiatKsiąż* Q.

»jako nie k rzeczy, tak i nie przystoi« (1): álbo więcz cudzoziemłkie vbiry robić, á polłkich zániedbác, iáko nie grzeczy, ták y nieprzyłtoi *GostCast* 5.

»przystáło i ma być słusznie« (1): Tákby przyłtáło/ y ták ma być łłuzłnie/ Czego kto dotknie tymby miał idż dułżnie *KochSz* B2.

»i sromota i nie przystoi« (1): Ták tedy yáko tho y łromotá y nye przyłtoi kárác włłędy dzieci łwe/ nyechayby łie od tego rodzicowie powłcyągáli *GliczKsiąż* G4v.

»nie wadzi i przystoi« (1): Przy thym Sądzie [...] łnadżby też niewádziło y dobrze przyłtáło/ áby [...] Przywileie Mieyłkie co potrzebnieyłze/ [...] były czytáne *GroicPorz* k.

»(i) (nie) zejdzie (zydzie) się, (i) (nie) przystoi« (2): nie mowię/ áby [*młodzi*] łie thymże kłtałtem iáko y łtárzy łpráwowáli/ bo czo łie iednemu zydzie/ tho drugiemu bárzo nie przyłtoi *Górndworz*

K4; Co tobie po pyłze/ boć fie iuż y nie zeydzie y nie przyłtoi/ bo do tey wielkiego kofztu y wiele pftroćin potrzebá. *RejZwierc* 122v.

Synonimy: 1. przysługować, przysłuszyć; 5. dotyczyć się; 8. godzi się, można, należy, przysłusza, przysłuszy, trzeba.

Formacje współrdzenne cf 1.STAĆ.

Cf [PRYZYSTOJĄCY]

LWil